

Marianne Svedin

2013-04-09

FORTUMS MILJÖFOND

Under 2012 pågick nio projekt inom ramen för miljöfonden. Tre av dessa projekt, Eldbäcken, förstudie biotopvård nedströms Krångede samt Utrivning av dammar i Idsjön och Djursjön, avslutades under året. Samtliga dessa tre projekt slutrapporteras i samband med detta revisionsunderlag.

1 AVSLUTADE PROJEKT UNDER 2012

1.1 Slutrapportering projekt Eldbäcken

Se bilaga 1.

1.1.1 Sammanfattning av 2012

Provtagning

Biokanalen och dess omgivande miljö studeras med avseende på artsammansättning och hur den förändras med tiden i takt med att kolonisation sker från omgivande områden. Utöver artsammansättningen studeras även de olika studieobjektens fysiska och hydrauliska egenskaper. I biokanalen har följande prover tagits under 2012:

Bottenfauna har samlats in från biokanalen vid två tillfällen, maj och september. Totalt samlades 96 prover in, vilka konserverats i alkohol i väntan på analys.

Två elfisken utfördes i biokanalen under 2012, i maj och oktober. Resultaten är som följer:

Maj:

Art	Antal	Medelvikt (g)	Medellängd (mm)
Abborre	2	135	36
Elritsa	20	66	3
Lake	47	109	11
Mört	1	125	17

Oktober:

Art	Antal	Medelvikt (g)	Medellängd (mm)
Elritsa	11	68	3
Lake	49	152	22

Rapporter

I början av 2012 pratade Stina om "Invertebrate colonization of a nature-like fishway in Eldforsen, Sweden; the effect of habitat design" på OIKOS mötet i Karlstad, den 31 januari.

Marianne Svedin

2013-04-09

Under våren fortsatte Stina att analysera datat som samlats in och började skriva på sitt första manus ”Macroinvertebrate colonization of a nature-like fishway: the effects of habitat design”. Detta manus och ett till kallat “The functional organization of the macroinvertebrate community in a nature-like fishway with habitat compensation properties” skrevs klart under sommaren och hösten 2012. Under hösten trycktes även rapporten ”Naturlika fiskvägar i dag och i morgon” av Olle Calles, Stina Gustafsson och Martin Österling.

2012 avslutades med att Stina presenterade sin licentiatavhandling kallad: “The Macroinvertebrate Community in a Nature-like Fishway with habitat compensation properties” på Karlstads universitet den 20 december.

1.2 Slutrapportering projekt Biotopvård i Krångede (förstudie)

Projektet utgjorde av en förstudie av möjligheter att utföra biotopförbättringar på älvsträckan nedströms Krångede kraftverk i Indalsälven.

Förstudien har genomförts av Hushållningssällskapet i samråd med Fortum, Ragunda FVOF och Länsstyrelsen.

Parallellt har en hydrauliska modellering genomförts av Fortum. Resultatet från förstudien och modelleringen finns att läsa i bifogad slutrapport, se bilaga 4.

1.3 Slutrapportering projekt Utrivning av dammar i Idsjön och Djursjön

Vandringshinder av olika slag förekommer i många vattendrag. De kan utgöras av dammar, felaktigt utformade eller lagda vägtrummor eller andra typer av hinder. Att ta bort hinder och göra vattendraget "vandringsbara" för fisk är ofta en angelägen miljöförbättring.

I två av Oreälvens biflöden, Djurån och Idån, har under sommaren 2012 två dammar tagits bort och ersatts med trösklar vid sjöarnas utlopp. Dammarna som ligger i Rättviks kommun heter Djursjön och Idsjön. De var båda ursprungligen byggda för flottsändamål. Sedan flottningen upphörde har dammarna haft en viss betydelse i kraftproduktionshänseende. Denna betydelse har endast varit marginell och därför beslutades att dammarna skulle rivas ut.

Under sommaren togs de gamla anordningarna, luckor, dammvall mm bort och återställdes till ett mer naturligt förhållande. Anläggningen ersattes av en tröskel som är möjlig att passera för fisk, dessutom blir flödet i utloppet mer naturligt. Förhoppningen är att den biologiska mångfalden gynnas genom att vandringshindren tas bort. Främst öring och harr kan vandra upp från Oreälven och hitta ny-gamla leksträckor. En sådan utveckling kommer främst att gynna sjöarna men även den nedströmsliggande Oreälven.

Projektet har samfinansierats av Fortums miljöfond (50%) och Drift och underhållsverksamheten inom Fortum Generation AB (50%).

Se även bilaga 2 för mer info om projektet.